

Beskrivning av förändringar som verksamheter
måste ta hänsyn till i samband med införandet av

SDV Skånes Digitala Vårdsystem

Barn och läkemedel

Version: 2.1

DokumentID: FB016-beskrivning

Datum slutfört: 2024-01-19

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Problemformulering	3
4	Beskrivning av förändringsbehovet.....	4
4.1	ePed.....	4
4.2	Dagens journalsystem	4
4.3	Ordinationsmallar.....	4
4.4	Rimlighetskontroll	5
4.5	ePed-instruktioner.....	6
5	Bilaga Exempel på nyttoeffekter	7

1 Sammanfattning

Införandet av SDV innebär förändringar i stödet för säker läkemedelshantering till barn, inklusive ePed.

ePed är ett erfarenhets och evidensbaserat beslutsstöd för säker läkemedelshantering till barn, innehållande de två funktionerna rimlighetskontroll och barnläkemedelsinstruktioner (ePed-instruktioner). Båda ePed-funktionerna är tjänster via Inera och är som regel integrerade i digitala journalsystem i Sverige.

I dagsläget finns ePed-funktionerna endast i Melior men med införandet av SDV kommer ePed även att bli tillgängligt för primärvården.

Detta dokument syftar främst till att beskriva skillnaderna mellan dagens sätt att arbeta med barnordinationer och det framtida arbetssätt som SDV innebär.

Detaljer hur man som användare arbetar med ePed-funktionerna i SDV kommer att tydliggöras både för Melior- och PMO-användare i det träningsmaterial som tagits fram.

SDV innehåller ett stort antal ordinationsmallar för barn vilket innebär ett mer utbyggt stöd jämfört med hur det är i Melior och PMO idag.

I Melior väljer läkaren en ePed-instruktion som kopplas direkt till ordinationen (1:1) vilket innebär en skillnad jämfört med SDV där en läkemedelsordination kan hänvisa till flera ePed-instruktioner.

I Melior varnar rimlighetskontrollen innan ordinationen är signerad, men i SDV visas varningen först i samband med signering av ordinationen. Om rimlighetskontrollen har ignorerats visas detta i vyn **Läkemedelsinformation**.

2 Problemformulering

Att ordinera läkemedel till barn innebär speciella utmaningar och risker.

Säkerhetsmarginalerna vid feldosering är snävare vid behandling av barn jämfört med vuxna. Stora viktspann i åldersgruppen barn gör det svårt att avgöra om en ordinerad dos är rimlig.

För att öka patientsäkerheten vid läkemedelsordination till barn ska vårdgivaren säkerställa att IT- och beslutsstöd gör det möjligt att vid ordination ange uppgifter om barnets vikt, kroppsytta, ålder, styrkan på det färdigspädda läkemedlet och läkemedlets maxdos. Det IT-stöd som används bör även ha funktioner som gör det möjligt för den som ordinerar att bedöma om den ordinerade dosen är rimlig.

Införandet av SDV innebär förändringar i stödet för säker läkemedelshantering till barn, inklusive ePed. Förändringsbehovet berör alla läkare, sjuksköterskor och farmaceuter som hanterar läkemedel till barn.

3 Beskrivning av förändringsbehovet

3.1 ePed

ePed är ett nationellt erfarenhets och evidensbaserat beslutsstöd för säker läkemedelshantering till barn. Rimlighetskontroll och ePed-instruktioner är två funktioner i ePed som bör integreras i journalsystemen. Båda ePed-funktionerna är tjänster via Inera och är som regel integrerade i digitala journalsystem i Sverige.

Rimlighetskontrollen är en funktion i journalsystemet som varnar vid ordination av för höga eller för låga doser av vissa läkemedel, främst högriskmedel.

ePed-instruktioner kan användas som stöd vid ordination, iordningställande och administrering av ett läkemedel till barn inom sjukvården.

En ePed-instruktion innehåller substansnamn, läkemedelsform och styrka samt information om risker, spädning och hållbarhetsinformation. Där finns också exempel på vanlig indikation och dos.

3.2 Dagens journalsystem

Melior har idag ett väl utbyggt stöd för ePed medan PMO helt saknar ePed-funktionalitet. I PMO finns idag receptmallar för vissa läkemedel till barn, med doser hämtade från FASS.

Rimlighetskontrollen i Melior sker i samband med ordination och visas i ordinationsvyn/läkemedelslistan och i utdelningslistan. Grön/röd/grå markering + information visas vid samtliga ordinationer.

I Melior är en läkemedelsordination kopplad till *en* specifik ePed-instruktion. Denna nås inför och efter ordination, både i läkemedelslistan och i utdelningslistan.

3.3 Ordinationsmallar

SDV innehåller ett stort antal regionala ordinationsmallar för barn vilket innebär ett mer utbyggt stöd jämfört med hur det är i Melior idag. Ordinationsmallarna är till stor del baserade på informationen i ePed, men för läkemedel som saknar stöd i ePed har ordinationsmallar tagits fram baserad på information i FASS.

I samband med att SDV införs kommer generisk ordination att införas som huvudregel vilket innebär att läkemedel inte längre kommer att ordinerar som produktnamn. I syfte att underlätta för användarna har ordinationsmallar byggts in i systemet.

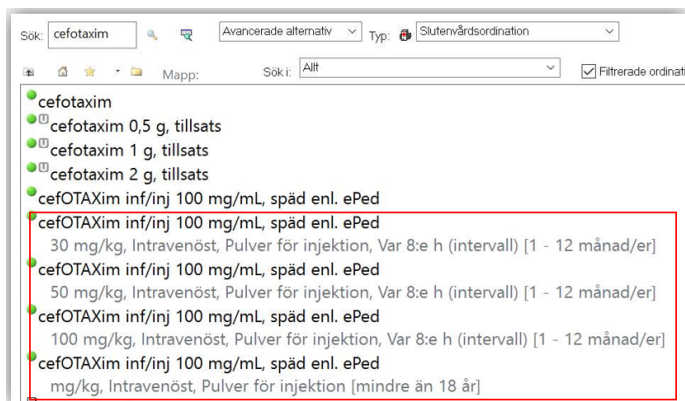


Bild 1. Grå text visar ordinationsmall i SDV.

3.4 Rimlighetskontroll

I Melior varnar rimlighetskontrollen innan ordinationen är signerad, men i SDV varnar rimlighetskontrollen först i samband med signering. Efter signering krävs dock först att orsak till ignorerad varning anges och därefter ytterligare en signering innan ordinationen går vidare till sjuksköterskans utdelningslista. Det finns även möjlighet att ändra ordinationen till en rimlig dos.

Om dosen understiger eller överstiger rimligt dosintervall eller om rimlighetskontrollen är inaktiv visas en varningsruta.



Bild 2. Rimlighetskontroll varnar för överskriden dos i SDV.

Om rimlighetskontrollen har ignorerats visas detta i vyn **Läkemedelsinformation**. Denna vy är tillgänglig för både läkare och sjuksköterskor.

Läkemedelsinformation (2)							
Typ	Ordnation	Information	Status	Start	Fosterpåverkan	Amning	Rimlighetskontroll
	midazolam inf/inj 1 mg/mL, späd enl. ePed	3,75 mg = 3,75 mL, Intravenös INJEktion, Lös...	Ordinerad	12 dec 2022 09:37			
	paracetamol	2 000 mg = 83,33 mL, Oralt, Vätska, Var 6:e h...	Ordinerad	12 dec 2022 11:00			

Bild 3. Läkemedelsinformation.

3.5 ePed-instruktioner

En ePed-instruktion innehåller bl.a. information om hur ett läkemedel ska spädas som en anvisning till den som ska iordningställa. I Melior väljer läkaren den ePed-instruktion som ska kopplas till läkemedelsordinationen och den visas som spädningsanvisning till sjuksköterskan.

I SDV kan inte läkaren välja en ePed-instruktion till en läkemedelsordination, och ordinationen kan referera till mer än en ePed-instruktion. ePed-instruktionen kan inte betraktas som en del av ordinationen och sjuksköterskan måste välja bland flera spädningsanvisningar.

Länkar till ePed-instruktioner finns i alla vyer, från ordination till iordningställande och administrering. Iordningsställandevyn saknas idag i Melior. Dessutom kommer en allmän länk till ePed och Skånes lista över godkända barnläkemedelsinstruktioner finnas i Verktygsfältet.

För vissa infusioner saknas referensinformation vid ordination. Då hänvisas till länk i Verktygsfältet för att söka fram ePed-instruktionen. För sjuksköterskan finns funktionen referensinformation både i utdelningslistan och iordningställandevyn.

I SDV kan i vissa fall flera instruktioner visas för samma substans, ex olika spädningar eller läkemedelsformer (se bild 3). Det innebär att användaren måste välja rätt ePed-instruktion, ePed-instruktionen innehåller samma doser oavsett spädning.

När man öppnat ePed-fliken via referensinformation så framgår det dock tydligt vilket läkemedel/spädning man valt för ordination. Men fortsatt måste ett aktivt val av rätt ePed-instruktion göras.

The screenshot shows a web interface titled "Beslutsstöd". Below the title, it says "Identifierad ordination: midazolam (midazolam inf/inj 1 mg/mL, späd enl. ePed)". There are four tabs: "FASS", "Graviditet och amning", "ePed", and "Referens". The "ePed" tab is selected. Below the tabs, a list of instructions is displayed. The first instruction is "midazolam (midazolam inf/inj 1 mg/mL, späd enl. ePed)". Below this, there are six more instructions, each with a blue link-like text: "Midazolam buckalt 5 mg/mL (Buccolam) munhålelösning", "Midazolam intravenös inf/inj 0,5 mg/mL (f.d Dormicum) nyfödda", "Midazolam intravenös inf/inj 1 mg/mL (f.d Dormicum)", "Midazolam nasalt (Nazolam Licens) spray", "Midazolam oralt 1 mg/mL (Extempore) oral lösning", and "Midazolam rektalt 3 mg/mL (Extempore) rektalgel".

FASS	Graviditet och amning	ePed	Referens
midazolam (midazolam inf/inj 1 mg/mL, späd enl. ePed)			
midazolam (midazolam inf/inj 1 mg/mL, späd enl. ePed)			
Midazolam buckalt 5 mg/mL (Buccolam) munhålelösning			
Midazolam intravenös inf/inj 0,5 mg/mL (f.d Dormicum) nyfödda			
Midazolam intravenös inf/inj 1 mg/mL (f.d Dormicum)			
Midazolam nasalt (Nazolam Licens) spray			
Midazolam oralt 1 mg/mL (Extempore) oral lösning			
Midazolam rektalt 3 mg/mL (Extempore) rektalgel			

Bild 4. Flera ePed-instruktioner kan visas för en ordination i SDV. En ordination (Midazolam inf/inj 1mg/mL, späd enl ePed) är vald men 6 instruktioner visas.

4 Bilaga Exempel på nyttoeffekter

4.1 Inledning

Den omställningen som Region Skåne genomgår för att kunna nå önskade effektmål möjliggörs med systemet SDV och de principer SDV bygger på. Avsikten med att exemplifiera nyttoeffekter är att de ska kunna användas som diskussionsunderlag och stöd i arbetet med att identifierade nyttor och effektmål i och med SDV.

Exempel på nyttoeffekter har identifierats som konsekvens av respektive princip som den gemensamma IT-miljön Skånes digitala vårdssystem (SDV) grundar sig på. Nyttoeffekterna har klassificerats inom följande områden:

- Kvalitet
- Tidsaspekt personal
- Tidsaspekt patient
- Arbetsmiljö
- Kostnader

4.2 Lista av exempel på identifierade nyttoeffekter

4.2.1 Standardisering

PRINCIP	KAPITEL	NYTTOEFFEKT	NYTTA	MÅLOMRÅDEN RS BUDGET ATTRAKTIV ARBETSGIVARE
STANDARDISERING	1	ePed-funktionerna (beslutsstöd för säker läkemedelshantering till barn) kommer även att bli tillgängligt för primärvården.	Kvalitet	Använd kompetensen rätt
STANDARDISERING	3	Med e-ped integrerat i SDV kommer ett varningssystem. Om dosen understiger eller överstiger rimligt dosintervall eller om rimlighetskontrollen är inaktiv visas en varningsruta.	Kvalitet	Använd kompetensen rätt

4.2.2 Strukturerad dokumentation

PRINCIP	KAPITEL	NYTTOEFFEKT	NYTTA	MÅLOMRÅDEN RS BUDGET ATTRAKTIV ARBETSGIVARE
STRUKTURERAD DOKUMENTATION	1	SDV innehåller ett stort antal ordinationsmallar för barn vilket innebär ett mer utbyggt stöd jämfört med hur det är i nuvarande system.	Kvalitet Tidsaspekt Personal	Använd kompetensen rätt, Attraktiv arbetsplats
STRUKTURERAD DOKUMENTATION	3	Om rimlighetskontrollen har ignorerats visas detta i vyn Läkemedelsinformation. Denna vy är tillgänglig för både läkare och sjuksköterskor.	Kvalitet	Använd kompetensen rätt